

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΑΛΠΟΥΖΟΣ

*Ό,τι αγαπώ
είναι
δικό σου*

ΔΩΡΕΑΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ: 40.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Συγγραφέας
των μπεστ σέλερ
*Γημερέτ, Άγιοι
και δαίμονες και
Ουρανόπετρα*

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΠΟΥΖΟΣ γεννήθηκε στο χωριό Μελάτες της Άρτας το 1960. Έχει γράψει ποιητικές συλλογές, 70 στίχους τραγουδιών, διηγήματα και μυθιστορήματα. Με την ποιητική συλλογή Έρωτας νυν και αεί ήταν υποψήφιος στη βραχεία λίστα για το Κρατικό Βραβείο Ποίησης 2008, ενώ το 2009 τιμήθηκε με το Βραβείο Αναγνωστών του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου (**Ε.ΚΕ.ΒΙ.**) για το μυθιστόρημά του *Ιμαρέτ*.

Για απευθείας επικοινωνία με τον συγγραφέα γράψτε στο mail: kalpuzos@yahoo.gr ή επισκεφτείτε το blog: www.kalpuzos.blogspot.gr και τη σελίδα: <http://www.facebook.com/GKalpouzos>

Μπήκε στο καφενείο με τον αέρα βουνού, σαν φοβερίζει να ξετινάξει τις στέγες κι αναγκάζει τα δέντρα να τον προσκυνούν.

«Καλησπέρα!» είπε και στάθηκε ανάμερα, σιμά στην πόρτα.

Έξω πίσσα το σκοτάδι. Στη μέση του καφενείου έκαιγε η ξυλόσομπα κι ολόγυρά της κάθονταν καμιά δεκαριά άντρες, με άσπρα μαλλιά οι περισσότεροι. Μπόλικος καπνός, στριφτά τσιγάρα κι επάνω στα σκαμνιά ρακοπότηρα και στραγάλια σε τενεκεδένια πιατελάκια για μεζέ.

Κάμποσες καρέκλες έτριξαν, καθώς στράφηκαν κατά την πόρτα όσοι δε θωρούσαν, τα φρύδια έσμιξαν απροκάλυπτα και τα βλέμματα καρφώθηκαν πάνω της. Εκείνη ακούμπησε σε μια φάθινη καρέκλα τη μεγάλη τσάντα της κι αράδιασε στο τραπέζι αναπτήρα, τσιγάρα, κλειδιά αυτοκινήτου κι ένα σημειωματάριο. Έβγαλε το παλτό της και κάθισε με το 'να πόδι πάνω στ' άλλο, έχοντας φάτσα τους θαμώνες.

«Κέρνα την κυρία!» φώναξε ο Ανέστης και κατόπιν πρόσθεσε: «Πούθε μας έρχεσαι, αν επιτρέπεται;»

Άλλα ήθελε να ρωτήσει, όπως κι οι υπόλοιποι. Ποια είσαι; Τι ζητάς εδώ τέτοια ώρα; Πώς τριγυρνάς μονάχη σου, εσύ μια γυναίκα, και μπαίνεις στο καφενείο;

«Απ' την Αθήνα», απάντησε και για λίγο δεν ακουγόταν τίποτε.

Ωστόσο, αν διέθεταν φωνή τα μάτια θα γινόταν σαματάς. Και δεν ήταν μόνο το παράξενο της νυχτερινής επίσκεψης μες στο καταχείμωνο, αλλά κι οι ομορφάδες της άγνωστης γυναίκας, κατά το πρότυπο μάλλον παλαιότερων εποχών, που έκαναν μέχρι και την αποστρατευμένη αντρική φύση των πιο ηλικιωμένων να σκιρτά και να γλυκανασαίνει. Όσο για το ντύσιμό της, συνέδραμε στο λαμπάδιασμα των κορμιών και του νου. Προπαντός η κόκκινη φούστα της, η οποία, όπως είχε τραβηχτεί πάνω απ' το γόνατο, παρακίνησε τον μπαρμπα-Λάμπρο να σχολιάσει στα μουλωχτά: «Ρε σεις, τι γυναίκα είναι τούτη!»

Ο καφετζής στάθηκε δίπλα της και καρτερούσε παραγγελία.

«Ένα τσίπουρο! Έτσι δε λέτε τη ρακή;»
«Άλλο τσίπουρο, άλλο ρακή», πέταξε ο Βουρλιός.

«Αποστάγματα είναι όλα», αντέτεινε ο Τίμος, ο συνταξιούχος δάσκαλος.

«Εσύ τι λες, κυρία;» επέμεινε ο Βουρλιός, μα δεν του απάντησε.

«Σαν κάποια να μου θυμίζεις. Μπας κι είσαι απ' τα μέρη μας; Τίνος είσαι;» είπε ο Ανέστης, κι ούτε αυτός έλαβε απόκριση.

«Αφήστε ήσυχη την κοπέλα», επενέβη ο Στέφανος με προσποιητό ύφος και κάτι ψαχούλευε στις τσέπες του.

Με τις κοφτές κουβέντες, αλλά και με το ύφος της που φυλάκιζε θαρρείς το θηλυκό, επέβαλλε ολοφάνερα τους δικούς της όρους στη στιχομυθία. Έτσι καθώς στέκεται ο υπάλληλος μπροστά στον αυστηρό διευθυντή, ο οποίος τότε επιτρέπει να διαφανεί το ανθρώπινο πρόσωπό του και τότε ανασύρει τη μάσκα της εξουσίας.

Ο καφετζής σερβίρισε το τσίπουρο, κείνη άναψε τσιγάρο κι έπειτα σήκωσε το ποτήρι.

«Στην υγεία σας!»

«Γεια! Γεια!» αποκρίθηκαν εν χορώ τα γερόντια κι οι δυο τρεις μεσόκοποι.

«Ποιος καλός άνεμος σας έφερε στον τόπο μας;» τόλμησε την ερώτηση ο Τίμος.

«Άνεμος; Κατά κάποιο τρόπο. Μάλλον θα τον βάφτιζα λίμα».

Οι θαμώνες αλληλοκοιτάζονταν παραξενεμένοι και δυο τρεις έξυναν τα κεφάλια τους.

«Μήπως θέλετε να πείτε λίβας;»

«Λίμα δεν ονομάζεται το εργαλείο που τροχίζει;»

«Εμείς το λέμε πριάκονο και τροχίζουμε μαχαίρια, τσεκούρια κι ό,τι κόβει», πετάχτηκε ο Βουρλιός.

«Απ' το πριονίζω και το ακονίζω. Ορθή ονομασία. Όμως η λίμα που μ' οδήγησε ως εδώ δεν ακονίζει μαχαίρια».

«Και τι ακονίζει;»

«Μνήμες!»

Οι άντρες σιώπησαν κι άλλαζαν κλεφτές ματιές. Πότε αμήχανα και πότε σαν να επιβεβαίωναν το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε καθένας μονάχος του: *Δε βαστά καλά στα μυαλά της*. Ωστόσο κανείς δε βιάστηκε να πει οτιδήποτε. Ένας δυο ξερόβηξαν, άλλοι ρουφούσαν τα τσιγάρα τους κι άλλοι πιπίλισαν τα ρακοπότηρα, ενώ ο καφετζής τροφοδοτούσε τη σόμπα με ξύλα.

«Τι πράμα είπες ότι ακονίζεις;» ρώτησε επιτέλους ο Βουρλιός με απορημένη έκφραση και μισόκλειστο το 'να μάτι.

Η γυναίκα δεν αποκρίθηκε. Τράβηξε την τσάντα της, έβγαλε ένα δέμα και άρχισε να ξετυλίγει με αργές κινήσεις το μαύρο πανί που κάλυπτε το περιεχόμενό του. Στην παρέα των θαμώνων φούντωσε η περιέργεια, ώσπου εξακοντίστηκε στα ύψη και μπλέχτηκε μ' ακατανόητα μурμουρητά και μερικά σταυροκοπήματα.

«Τι 'ναι αυτό;» αναφώνησε ο Βουρλιός, σάμπως να μη θωρούσε.

«Λίμα, ακόνι, πριάκονο, όπως θέλετε ονομάστε το. Ακονίζει μνήμες!» απάντησε και πάσχιζε ν' ανιχνεύσει στα πρόσωπά τους τις αντιδράσεις που προκάλεσε η απροσδόκητη ενέργειά της.

Πάνω στο τραπέζι, κει όπου καρφώθηκαν τα έκπληκτα βλέμματα όλων, είχε ακουμπήσει μια νεκροκεφαλή.

[...] Κοντολογίς, κατά τις έντεκα το προηγούμενο βράδυ με τον εξ Αθηνών φίλο του Σαράντο έσπρωχναν ένα μεγάλο ξύλινο βαρέλι στην ανηφορική οδό των Αγίων Θεοδώρων. Ψιλόβρεχε και ψυχή δε φαινόταν πουθενά.

Ίσαμε πενήντα μέτρα απ' την ομώνυμη μικρή εκκλησία, στάθηκαν.

«Όπως ξηγηθήκαμε, μόρτη! Αυτό είναι το κολατσιό, άμα γουστάρεις και γεύμα, εδώ είμαστε!» είπε ο Σαράντος σκύβοντας προς το βαρέλι, απ' όπου ακούγονταν πνιχτά μουγκρητά, κι ευθύς το αμόλησε. Έβγαλε και τη φωτογραφική μηχανή απ' το σακίδιο στην πλάτη του και τράβηξε μερικές στάσεις προτού ριχτούν στη φευγάλα.

Το βαρέλι, με σιγανή ταχύτητα στην αρχή και διαρκώς αυξανόμενη στη συνέχεια, πήρε τον κατήφορο. Δαιμονισμένοι κρότοι αχολογούσαν καθώς κατρακυλούσε στο οδοντωτό σκυρόδεμα, ενώ λοξοδρομώντας πότε αριστερά και πότε δε-

ξιά χτυπούσε με ορμή κι απευθείας στους τοίχους των σπιτιών, αφού πεζοδρόμιο δεν υπήρχε. Στο τέλος διαγράφοντας θεαματική τούμπα υπερπήδησε το κράσπεδο στη στροφή του δρόμου κι έσκασε με πάταγο χαμηλότερα στην αυλή των Αγίων Θεοδώρων.

Μερικά φώτα άναψαν και κάποιοι βγήκαν στα παράθυρα και στις εξώπορτες, κοιτάζοντας πάνω κάτω απορημένοι. Όμως τίποτε δε φαινόταν. Ο Άνδης με τον Σαράντο είχαν εξαφανιστεί στην ανηφοριά κι ο Μίμης, ακόμη με το στουπί στο στόμα, σερόνταν στη σκοτεινή αυλή της εκκλησίας και πάσχιζε ν' απομακρυνθεί απ' το διαλυμένο βαρέλι.

Μπουσουλώντας βγήκε στον δρόμο και με τα χίλια ζόρια σύρθηκε μέχρι κάτω στην εθνική οδό. Ως απόλυτος σαρκασμός ακουγόταν απ' τα οβάλ παράθυρα του τσιμεντένιου κέντρου Μαλαμής, ή άλλως πως *Τουριστικό περίπτερο Κρυστάλλη*, η ζωντανή ορχήστρα να ερμηνεύει το άσμα: «Κότα μου, κοτούλα μου, να μην ξαναπεράσεις από δω...»

Ασυνείδητος οδηγός φορτηγού παρέσυρε διερχόμενο πεζό χθες τη νύχτα επί της Εθνικής Οδού, εγκαταλείποντας αβοήθητο το θύμα του,

έγραφε την επομένη η *Ηχώ της Άρτας*. Ό,τι ακριβώς δήλωσε ο Μίμης στην Αστυνομία μετά τη μεταφορά του στο νοσοκομείο.

Έκτοτε έπαψε να παραδίδει ιδιαίτερα μαθήματα Λατινικών στη Θάλεια. Τα κατάγματα στα πλευρά και στο δεξί του χέρι, καθώς και τα λοιπά τραύματα δεν του επέτρεπαν να συνεχίσει. Έτσι δικαιολογήθηκε στον Χαρίδημο, ο οποίος έσπευσε και βρήκε αντικαταστάτη.

Ωστόσο οι τρομαχτικοί νυχτερινοί θόρυβοι, τα υπολείμματα του βαρελιού στην αυλή της εκκλησίας και η δηλωθείσα κλοπή του από παντοπώλη της περιοχής, σε συνδυασμό με το σημείο του υποτιθέμενου δυστυχήματος και τις πληροφορίες ότι ο Μίμης έζεχνε τυρί και άλμη την ώρα που τον περιμάζεψαν, δεν άργησαν να δώσουν τροφή στη φημολογία. Όντας γνωστός ως κατά φαντασίαν ακατανίκητος κυνηγός του ποδόγυρου και αυτοεπαινούμενος με ανύπαρκτα περιστατικά, θεώρησαν οι διαδοσίες ότι κάποιος συκοφαντημένος σύζυγος τον έχωσε στο βαρέλι.

Το σούσουρο, δε, που αναπτύχθηκε σε όλη την πόλη ενέπνευσε τον νεαρόκοσμο και πολλοί έφαλαν εν χορώ περιδιαβαίνοντας την κεντρική οδό

Σκουφά, παραφρασμένο κατά τι, το απολυτίκιο:
«Της βλακείας πολίτης και εν σώματι άγγελος,
και θαυματουργός ανεδείχθης, εκ του βαρελίου
σωθείς, Ονούφριε...»

Τ' ανοιχτά κι ελεύθερα πελάγη που οραματιζόταν η Θάλεια δέθηκαν με δίχτυα και αυστηρούς κανόνες ναυσιπλοΐας. Πέτυχε μεν να εισαχθεί στη Νομική της Αθήνας όμως δεν ήρθε μονάχη της στην πρωτεύουσα, καθότι μερίμνησε ο Χαρίδημος να την ακολουθήσει όλη η οικογένεια.

Βάζοντας λυτούς και δεμένους κατάφερε να τον μεταθέσουν στην Αθήνα, όπου παλιότερα είχε αγοράσει τριάρι διαμέρισμα στο Κουκάκι. Αγνοούσε μάλιστα η Θάλεια την ύπαρξή του κι απόρησε για την προέλευση των χρημάτων. *Αυστηρές οικονομίες ετών και δάνειο, της εξήγησε.*

Με τον Άνδη ανταμώθηκαν δεκαπέντε Οκτώβρη, προεόρτια των εκλογών. Την ώρα που πλήθη κατευθύνονταν προς την Πλατεία Συντάγματος μέσα σε έξαρση ενθουσιασμού και φωνάζοντας συνθήματα: *Λαός, ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην εξουσία και Αλλαγή, αλλαγή, λαϊκή συμμετοχή.*

Είχε φύγει ο Χαρίδημος για την Άρτα, προκειμένου να συνδράμει στην προεκλογική εκ-

στρατεία της καταρρέουσας Νέας Δημοκρατίας, κι ως εκ τούτου άφησε ελεύθερο το πεδίο. Συνάμα στο σπίτι δεν πρόλαβε να εγκριθεί τηλεφωνική σύνδεση, ώστε να την ελέγχει μακρόθεν, και πήρε μαζί του την Αυγούλα, μη χαθεί ούτε μία ψήφος.

Η Θάλεια μακάριζε τον νομοθέτη που όρισε να ξεκινά το δικαίωμα ψήφου από την ηλικία των είκοσι ενός ετών. Τηλεφώνησε το μεσημέρι στην ταβέρνα του Μπαρμπα-Γιάννη, μια κι ο Άνδης ισχυριζόταν ότι δε διαθέτει γραμμή στην γκαρσονιέρα λόγω της συγκατοίκησής του με τη Μαρίνα, και συναντήθηκαν στην οδό Μακρουγιάννη, ένα τετράγωνο απ' το σπίτι της. Άλλη επιλογή δεν είχε. Κάτεχε απ' την Αθήνα μόνο το δρομολόγιο του τρόλεϊ μέχρι την Πανεπιστημίου, το οποίο όμως απέκλεισε η προεκλογική συγκέντρωση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Στεκόταν στη γωνία Μακρουγιάννη και Διονυσίου Αρεοπαγίτου όταν τον αντίκρισε να έρχεται απ' τα στενά της Πλάκας. Το πρόσωπό της λαμποκόπησε, η καρδιά της σπαρταρούσε, τα πόδια της λύθηκαν. Ωστόσο έψαχνε αριστερά και δεξιά μην τη δουν. Ποιος τη γνώριζε; Ποιος νοιαζόταν;

«Καλώς την! Επιτέλους ελεύθεροι!» αναφώνησε ο Άνδης μόλις πλησίασε κι έσκυψε να τη φιλήσει.

«Στη μέση του δρόμου;» αντέδρασε κι ας ποθούσε τόσο κείνο το φιλί.

«Εδώ δεν είναι Άρτα να μας ξέρουν».

«Ίσως περνά κάποιος απ' την πολυκατοικία».

«Κανέννας δε νοιάζεται. Αυτό είναι το καλό, μα και το κακό της Αθήνας. Θα συνηθίσεις με τον καιρό».

«Καλύτερα να προσέχουμε...»

Ο Άνδης αγνόησε τις επιφυλάξεις της. Την έπιασε απ' τη μέση και πορεύτηκαν κατά την Πλάκα. Ως διά μαγείας χάθηκε ο φόβος. Ένωθε το χέρι του να την αγκαλιάζει, ήμερος κυματισμός να τη λούζει, και θωρούσε τριγύρω εκστασιασμένη. Μαγαζιά, φώτα, μικροπωλητές, ζευγάρια, μπουλούκια τουριστών, καλοαναθρεμμένα σκυλιά, όλα έμοιαζαν σαν πανηγύρι. Θαρρείς και κάποιος έστησε ιδανικό σκηνικό μόνο για κείνους.

Στην οδό Κυδαθηναίων κάθισαν σ' ένα καφέ της πλατείας.

«Ταξίδια είναι τα μάτια σου», είπε ο Άνδης, κι η Θάλεια βυθιζόταν στα δικά του.

Χανόταν στις μαύρες λίμνες των ματιών του.

Γινόταν φωτεινό κατάρτι, μια κοντυλιά στον χάρτη τους.

«Πώς σου φαίνεται η Αθήνα;»

Σαγηνευτική, ήθελε ν' αποκριθεί. Μαγικό καράβι. Ιστιοφόρο που ταξιδεύει στα πέλαγα. Γιατί όπου βρίσκεσαι συ, βρίσκονται κι οι ομορφιές του κόσμου όλου. Γιατί τότε ανθίζει η ζωή μου κι ονειρεύομαι.

Όμως δεν άρθρωσε λέξη. Μέλωσε απ' τη γλύκα του και κλειδώθηκε, χάθηκε η μιλιά της.

«Σε τρομάζει;»

«Τίποτε δε με τρομάζει άμα είσαι πλάι μου», κατόρθωσε ν' αρμαθιάσει επιτέλους μια πρόταση.

«Θέλω ν' αλητέψω στο κορμί σου!» ψιθύρισε ο Άνδης.

Σάματις κείνη δεν το 'θελε; Τούτο δεν ονειρευόταν μέρα νύχτα για χρόνια; Να σμίξουν όπως οι φλόγες της φωτιάς. Ν' ανάψει και να σβήσει στην αγκαλιά του. Μα την ξάφνιασε ο τρόπος του. Ήσαν φουντωμένα μέσα της κι όλα τ' αγκάθια των πατρικών νουθεσιών κι οι ηθικές αναστολές, και κλάδεψε τους βλαστούς του πόθου της.

«Μήπως βιάζεσαι λίγο;»

Τον είδε να σκυθρωπιάζει και μαράζωσε κι η ίδια. Γιατί να του απαντήσει ότι βιάζεται και να

μην αφεθεί στο κύμα του; Γιατί ν' ανακόψει την ορμή του; Γιατί να μην πει: «Πάρε με, κάνε με ό,τι θες, αλήτεψε στο κορμί μου»;

«Όταν στεναχωριέσαι, τα μάτια σου εκπέμπουν μια μελένια σκοτεινιά!» ψιθύρισε ο Άνδης. «Σαν τη γλυκάδα της αστροφεγγιάς!»

Φτερούγισε πάλι η καρδιά της. Άρα δεν του κακοφάνηκε. Δεν της θύμωσε.

«Οι πολλοί πάνε στον Παπανδρέου. Προτείνω να τραβήξουμε κατά την Ακρόπολη, κόντρα στο ρεύμα. Οτιδήποτε εξελίσσεται σε ρεύμα είναι επικίνδυνο, να το ξέρεις».

Για τη Θάλεια ο μόνος κίνδυνος ήταν εκείνος. Γλυκός κίνδυνος, επιθυμητός, κατεβασιά που παρακαλούσε να την παρασύρει.

Ανηφόρισαν προς τ' Αναφιώτικα μες από στενά και δαιδαλώδη σοκάκια. Σε κάποια μόλις χωρούσαν να διαβούν. Τα σπίτια, με τις μικροσκοπικές αυλές, σκαρφάλωναν στα βορειοανατολικά του Βράχου της Ακρόπολης. Παράταιρα μα και κατά έναν τρόπο ταιριαστά με την αισθητική του τοπίου. Μια σταλιά σπίτια, σχεδόν όλα ασβεστωμένα και μπόλικά με γαλάζια χρώματα στα παραθύρια και στις πόρτες. Θύμιζαν κυκλαδίτικα χωριά.

«Τα έφτιαξαν μάστορες απ' την Ανάφη για να μένουν, όταν έκτιζαν τ' ανάκτορα του βασιλιά Όθωνα, τη σημερινή Βουλή. Αργότερα εγκαταστάθηκαν και Μικρασιάτες πρόσφυγες», εξήγησε ο Άνδης.

Κει που τέλειωναν τα γραφικά σπιτάκια κι υψωνόταν πια το ελεύθερο από κτίσματα κομμάτι του Ιερού Βράχου, στάθηκαν. Αντίκρου φαινόταν ο Λυκαβηττός, στο βάθος η Πάρνηθα και η Πεντέλη, ανατολικά ο Ύμηττός κι ανάμεσα, στο λεκανοπέδιο, απλωνόταν χαώδης η πρωτεύουσα.

«Την αρχαία Αθήνα...» πήρε να λέει ο Άνδης και συγχρόνως έδειχνε, θαρρείς κι η Θάλεια γνώριζε τα μέρη «περιέκλειαν τείχη, όπως και επί Πελασγών. Στον Κεραμεικό βρισκόταν η διπλή πύλη, το Δίπτυλον, να εκεί κάτω! Τραβούσαν τα τείχη προς το Θησείο, το Αστεροσκοπείο, τον Λόφο Φιλοπάππου, γραμμή προς τον Ιλισό και πίσω απ' τους Στύλους του Ολυμπίου Διός, το Ζάππειο, που φυσικά δεν υπήρχε τότε, διέσχιζαν τον Εθνικό Κήπο, έστριβαν λοξά κατά τη Σταδίου, ξανά στην Κλαυθμώνος προς την Αιόλου και κατέληγαν στο Δίπτυλο. Μικρότερα σε μήκος ήταν τα τείχη επί Οθωμανοκρατίας, τα λεγόμενα Σερπεντζέ επειδή έμοιαζαν με φίδι, κι εδώ από κά-

τω είχαν προμαχώνα και διεξήχθησαν φοβερές μάχες. Τα γκρέμισαν τη δεκαετία του χίλια οκτακόσια εβδομήντα».

«Πού τα ξέρεις όλα αυτά;» ρώτησε απορημένη.

«Ιστορικός δε σπουδάζω;» απάντησε με μια δόση έκπληξης.

Πλέον η Θάλεια σιγουρεύτηκε. Ο Μίμης τον συκοφάντησε όταν υποστήριζε πως δεν πέτυχε στις εξετάσεις για το πανεπιστήμιο.

«Κοίτα στα μάτια μου πώς καθρεφτίζεται η Αθήνα», άλλαξε ρότα ο Άνδης.

Όλος ο κόσμος εκεί καθρεφτίζεται, ήθελε ν' αποκριθεί. Ωστόσο δε μίλησε και σίμωσε να παρατηρήσει.

Ο Άνδης έσκυψε απότομα και τη φίλησε στα χείλια. Παθιασμένα, λαίμαργα. Καθώς ξεπετιέται ο καταρράκτης και ορμά στο κενό. Κι ένιωθε να χάνεται στη δίνη του. Να υπερίπταται της Αθήνας και να στροβιλίζεται ανάμεσα σ' εκατομμύρια λουλούδια, κομμένα απ' τους κρεμαστούς κήπους τ' ουρανού.

Χωρίς ν' ανακοπεί η ερωτική μέθη κίνησαν αγκαλιασμένοι και περπατούσαν με συνεχή σκουντουφλήματα στον ανισοϋψή κι ακανόνιστο δρο-

μίσκο που πλευροκοπούσε τον βράχο πάνω απ' τ' Αναφιώτικα.

«Πού πάμε;»

«Θα δεις».

Ήδη έπαιρνε να σουρουπώνει κι άναβαν σταδιακά μυριάδες φώτα. Μεταβολιζόταν η τιμεντούπολη σε μήτρα και γεννοβολούσε γήινα άστρα. Σάμπως να κατέβηκε ο ουράνιος θόλος στη γη. Ν' αντιστράφηκε η συμπαντική τάξη των πραγμάτων.

Όπως προχωρούσαν, ο Άνδης αράδιαζε τη μια πληροφορία μετά την άλλη: «Αυτή είναι η εκκλησία Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, όπου ασκήτεψε η Αγία Παρασκευή· εδώ λειτούργησε το πρώτο πανεπιστήμιο το χίλια οκτακόσια τριάντα επτά· εκεί πέρα έθαψαν τον Οδυσσέα Ανδρούτσο».

Ο δρόμος πλάταινε μετά την εκκλησία του Σωτήρος κι έσμιξαν μ' άλλους περιπατητές. Συνέχισαν σφιχταγκαλιασμένοι, θαρρείς κι έπαψαν να βλέπουν τα μάτια του κόσμου, ώσπου έφτασαν σ' ένα βραχώδες σύμπλεγμα. Ανέβηκαν τη σιδερένια σκάλα που οδηγούσε στο κατά κάποιο τρόπο πλάτωμα της κορυφής και στάθηκαν.

«Ο Άρειος Πάγος!» εξήγησε ο Άνδης. «Ο λό-

φος χρωστά την ονομασία στον θεό Άρη. Εδώ λειτουργούσε η βουλή του Αρείου Πάγου. Εδώ κήρυξε κι ο Απόστολος Παύλος τον χριστιανισμό και φέρεται ως πρώτος προσηλυτισθείς Αθηναίος ο Διονύσιος Αρεοπαγίτης».

Κάμποσα ζευγάρια ερωτοτροπούσαν εδώ κι εκεί στον μακρόστενο βράχο. Κρατώντας την απ' το χέρι εντόπισαν απόμερο σημείο, κάθισαν κι ατένιζαν τη λαμπυρίζουσα Αθήνα. Όλα φάνταζαν μαγικά στα μάτια της, συνωμοσία των αγγέλων και ζύμωμα γλυκασμών. Πρόσθετε κι ο φωτισμένος Παρθενώνας από ψηλότερα ζέση υπερέκσμια, μυστηριακή.

«Μέσα στην Ακρόπολη ζούσαν τετρακόσιες πενήντα οικογένειες Οθωμανών, εξισλαμισμένοι Έλληνες επί το πλείστον, που τουρκικά δεν ήξεραν. Ήταν γεμάτος σπίτια ο χώρος.

»Έκαναν τον Παρθενώνα οι χριστιανοί ναό της Αγίας Σοφίας κι ύστερα της Παναγίας, με εικόνες στους τοίχους του Αγίου Πλάτωνα και άλλων αγίων με ονόματα αρχαίων φιλοσόφων· οι Φράγχοι λατινική εκκλησία κι οι μουσουλμάνοι τζαμί. Το δε Ερέχθειο το μετέτρεψαν σε εκκλησία οι Βυζαντινοί, οι Φράγχοι σε ανάκτορο των δούκων, οι Οθωμανοί σε χαρέμι κι ο Γκούρας εγκατέστησε

εκεί τη φαμίλια του. Αυτά είναι της Ιστορίας τ' ανακατώματα. Μήπως είναι βαρετά όσα λέω; Τ' αναφέρω γιατί έτσι αγαπά και δένεται κανείς με τους τόπους, όταν γνωρίζει την ιστορία τους».

«Μ' αρέσουν. Μ' αρέσει και ν' ακούω τη φωνή σου».

Ο Άνδης άρχισε πάλι να εξιστορεί κι όπως φώλιασε στην αγκαλιά του πήρε να της χαϊδεύει το πρόσωπο, τα χέρια, τα πόδια.

Η Θάλεια σαν σε όνειρο πια μάθαινε ότι οι Αθηναίες της αρχαιότητας ζούσαν περιορισμένες στον γυναικωνίτη, ωστόσο έβαζαν πάτους από φελλό στα παπούτσια για να φαίνονται ψηλότερες. Κι ακόμα για την προίκα που έδιναν να παντρευτούν, για τα Μεγάλα Παναθηναία και πόσα άλλα.

Φανταζόταν και να συμμετέχει στην Πομπή των Παναθηναίων. Να είναι μια απ' τις ευγενείς Αττίδες παρθένες με τα κάνιστρα στο κεφάλι, γιομάτα κριθάρι, μέλι και μικρές πίτες. Κι ανάμεσά τους να υψώνεται ο ιερός πέπλος της Αθηνάς απάνω σε τριήρη που κυλούσε με τροχούς προς την Ακρόπολη. Ν' ακολουθούν και νέοι με μυρσίνες στα χέρια, οπλίτες, πλήθος κόσμου και ν' αχολογούν παντού μουσικές.

Όμως σιγά σιγά, καθώς το χέρι του Άνδη προχωρούσε όλο και ψηλότερα στους μηρούς της, αλώνοντας τα τρυφερά κι αμάλαγα μέρη του κορμιού της, κι άλλοτε βυθιζόταν κάτω απ' την μπλούζα της, έσβησαν οι εικόνες κι απόμειναν μονάχα οι ήχοι· μελωδίες, σταλάγματα του παραδείσου. Έσβησε σταδιακά κι η φωνή του Άνδη κι ορθώθηκε απόλυτος κυρίαρχος ο πόθος.

«Πάμε στο σπίτι μου», τόλμησε να ξεστομίσει. Ούτε καν ερώτηση δεν απηύθυνε. Αυτή, η μετριοπαθής και μετρημένη σε όλα.

Το 'φερε ως τετελεσμένο γεγονός. Κι όταν την επισκέφτηκαν οι πρώτες αμφιβολίες, στα μισά της οδού Διονυσίου Αρεοπαγίτου, δεν μπορούσε να υπαναχωρήσει. Πάσχισε μόνο να λάβει όλα τ' απαραίτητα μέτρα μην τυχόν και τους αντιληφθεί κανείς. Μπήκε με προφυλάξεις στην πολυκατοικία, ανέβηκε στον τρίτο όροφο με το ασανσέρ κι ακολούθησε ο Άνδης απ' τις σκάλες.

Έτσι ανέβαινε λίγο αργότερα και στο κορμί της, απ' τις σκάλες. Αργά κι αισθησιακά, εξανεμίζοντας την αμηχανία και τον φόβο της πρώτης φοράς.

Φιλούσε τις πατούσες και τους αστραγάλους της. Έσερνε τη γλώσσα του στις γάμπες, στα γό-

νατα κι όπισθεν στις τρυφερές κοιλότητες. Έσπερνε φιλιά στο εσωτερικό των μηρών κι ολόγυρα. Και πέρασε κατόπιν στην κοιλιά, σαν να βουτούσε απαλά το δάχτυλο στο μέλι και τ' άπλωνε στο δέρμα της.

Μυρμήγκιασε το κορμί της ολόκληρο, απογειώθηκε. Κι όταν έπιασε να περιθάλπει με τη γλώσσα τις ρώγες της, διακτινίστηκε.

Σε κράμα πόνου και ηδονής μοιράστηκε το βάπτισμά της σε γυναίκα κι ύστερα γίνηκε ψιχίο στο σύμπαν της αγκαλιάς του μέχρι το πρωί.

[...] Αντί να τραβήξει προς τον Λόφο Σκουζέ, περιδιάβαινε άσκοπα στους δρόμους της Αθήνας, ενώ στο μαγνητόφωνο έπαιζε το Σλαβικό εμβατήριο του Τσαϊκόφσκι. Συγχρόνως, σαν σε παραμιλητό, μονολογούσε: «Και τι 'μαι, καταπώς λέει κι ο Παλαμάς, χόρτο ριζωμένο σ' ένα σβώλο απάνου. Τι είμαι; Το άθροισμα όσων κουβαλώ. Όσα μ' έπλασαν κι έπλασα εντός μου.

»Έχω μέσα μου τα ρεμπέτικα, το καριοφίλι του Μακρυγιάννη και τις μπαταριές των Γερμανών να εκτελούν αμάχους. Τους εσωτερικούς μετανάστες, που ήρθαν με όνειρα στην Αθήνα και φυλακίστηκαν στα υπόγεια και στα δυάρια. Τους Μικρασιάτες πρόσφυγες κι άλλους απ' την Ανατολική Ρωμυλία, την Κύπρο, τον Πόντο, τη Θράκη. Τα θερινά τα σινεμά, το ψωμί στη γάστρα, τα εγκώμια της Μεγάλης Παρασκευής. Ζωή εν τάφω και ζωή που καλπάζει στο σήμερα, στο χτες, στα γραφτά του Μυριβήλη και του Καζαντζάκη. Το Βυζάντιο, τον Επίκουρο, το τροπάριο της Κασ-

σιανής, τους φαλμούς του Δαβίδ και τα ηπειρώτικα μοιρολόγια. Τις πουτάνες, τα καμπαρέ, τσιγάρα, ποτά, ξενύχτια κι ένα πρωινό στην Αμφιλοχία. Βροχές, νύχτες, κορμιά να τινάζονται στις πίστες κι άλλα ν' ανατινάζονται στο Μέτωπο της Πίνδου. Την αγκαλιά της Μαγνησίας, τη σκιά του Ανδρούτσου και του Ομήρου, τα χνάρια μου και τα χνάρια της Ελλάδας. Κι όλα ένα ταξίδι γίνονται μες στο δικό μου ταξίδι.

»Μεταβολίζομαι, ζω μες στις ζωές των άλλων και κείνες ζουν μαζί μου, μεγαλώνει ο κόσμος. Δεν είμαι μόνος· είμαι εγώ και δεν είμαι. Γίνομαι λαός και μονάδα. [...]

»Ασύχαστος κυκλικός χορός είμαι, μα και Κυκλαδίτικος... Κυκλάδες του χιονιού. Νιφάδες του χιονιού. Νιφάδα...

Φράσεις από το μυθιστόρημα

Θωρεί κανείς τη θάλασσα, τους κυματισμούς ή τη γαλήνη, και σπάνια συλλογιέται τον βυθό της. Ωστόσο υπάρχει και συντελούνται κει αθέατα μύρια θαύματα και μυστήρια της ζωής.

Αυτή είναι η τέχνη της εξουσίας· μια πόρτα να χτυπά κι εκατό ν' ανοίγουν.

Γιατί όταν τα του οίκου σου βγαίνουν παρα-έξω, τα θωρείς και στα μάτια των τρίτων και πληγώνεσαι πιο πολύ. Σου φοράνε κι από πάνω ένα προσωπίο που δε σου ανήκει, καθώς φορτώνεσαι ξένα κρίματα.

Ξέρεις πόσα μπορείς να μάθεις εάν ψάξεις βαθύτερα τον καθένα; Όμως αρκούμαστε σ' όσα νομίζουμε ότι φαίνονται. Κλεινόμαστε στη δική μας τρύπα και σε όποιους επιτρέπουμε να χωρέσουν σ' αυτή.

Αν ανοίξεις μια χαραμάδα στο σκοτάδι, έχεις διανύσει κιόλας τη μισή διαδρομή προς τον ήλιο

Κι έβλεπε στην αυλή τα πεσμένα φύλλα. Θαρρείς καράβια τσακισμένα στους διαδρόμους της ψυχής της. Κι ένιωθε τον παγερό αέρα. Όμοιος με άγρια άλογα να καλπάζουν στο κορμί της. Κι έστρεφε τα μάτια στον ουρανό. Ταβάνι δίχως άστρα. Χαμηλό, να την εγκλωβίζει. Κι όταν έπεσαν οι πρώτες ψιχάλες, τις φανταζόταν ποτάμια να πνίγουν τη φωνή της. Κοίταξε το ρολόι, ίδιο γυμνό μαχαίρι να ψάχνει τον σφυγμό της. Έδειχνε εννιά και είκοσι, μισάνοιχτος σουγιάς οι λεπτοδείχτες.

Σφουγγάρι είναι η ψυχή κι απ' όλα βάφεται κι απ' όλα τραυματίζεται ή υψώνεται.

Και τι ωφελεί ο θυμός; Ξεστρατίζει, αποσυνθέτει τα γεννήματα του λογικού νου κι οδηγεί τον άνθρωπο έως και την ολοκληρωτική καταστροφή.

Όλοι απάνω στον πόνο καθόμαστε. Πού και πού σκύβουμε, τον κοιτάμε, και πάλι κλείνουμε

τα μάτια και φτιάχνουμε με το μυαλό μας αλλιώς τον κόσμο. Για να τον αντέχουμε. Όποιος πεισματώνει και τον θωρεί κατάματα, μένει φαρμακωμένος και δε βλέπει τον κόσμο που φτιάχνουν οι άλλοι ολόγυρα. Στέκεται δεμένος στο παλούκι του πόνου κι ό,τι τον προστάζει κάνει. Για την Αυγούλα τα λέω τούτα. Όμως η ζωή έχει και μεγαλύτερα θαψίματα. Κι όσο σκάβεις, τόσο πιο πολύ θάβεσαι.

Όποιος υψώνει τον άνθρωπο πάνω από κράτη, θρησκείες και πατρίδες, αλλιώς τα συλλογίζεται κι αλλιώς κείνος που τον χαμηλώνει κάτω από τούτα. Άμα, δηλαδή, πεις: δεν έχει Έλληνα, Άγγλο, Αμερικάνο, μαύρο, κίτρινο και άσπρο, άντρα και γυναίκα, χριστιανό ή μουσουλμάνο, κι έχει πρώτα τον άνθρωπο, τότε μ' άλλη ματιά μετράς το άδικο.

Όμως τι είναι η αλήθεια; Κοστούμι να το ράφεις στα μέτρα σου; Ή μπαϊράκι να το αναρτάς και να το υποστέλλεις όποτε φουντώνει το συναίσθημα; Ή ζωνάρι που το σφίγγεις και το χαλαρώνεις καταπώς σε βολεύει;

«Αυτή είναι η Ελλάδα, μάγκα μου! Ρεμούλα, κομπίνες, μέσον, χαβαλές, κουβεντολόι και γεμάτος ο τόπος χαϊβάνια»

Μόνοι ικανοί να φιλοσοφήσουν είναι οι Έλληνες, και συνέχιζε από κάτω: εάν δεν υπήρχαν μερικές χιλιάδες άλλες φυλές στη γη.

Η αγριότητα σήμερα εκδηλώνεται μ' άλλον τρόπο. Ο κυνηγός του κέρδους είναι το νέο αγρίμι. Τα σημαντικότερα συναισθήματα παράγονται απ' αυτό το κυνήγι και τις ευτελείς διεκδικήσεις. Χαρά, μίσος, ικανοποίηση, απογοήτευση, ασφάλεια, όλα. Εκλείπει η τρυφερότητα, η αλληλεγγύη, η συμπάθεια. Δυστυχώς το ίδιο αγρίμι καθορίζει και τη συμπεριφορά όσων το πολεμούν, χωρίς να το αντιλαμβάνονται. Στη βία αντιπαραθέτουν βία. Κόντρα στο μίσος το δικό τους μίσος. Εχθρό και δέος απέναντι στο δόγμα του κέρδους ορθώνουν το δικό τους δόγμα. Παίζουν εν ολίγοις με τους δικούς του όρους. Απουσιάζει η νηφαλιότητα και η περίσκεψη.

Είναι σωστό να δουλεύω εγώ για να πλουτίζεις εσύ; Είναι δίκιο να βλέπεις τον φουκαρά να

φήνεται μες στον ήλιο, να μουσκέυει στη βροχή, να ξεπαγιάζει, να δουλεύει στα χωράφια απ' το χάραμα ως το θάμπωμα της μέρας, να μην έχει να ταΐσει τα παιδιά του, να μην έχει ένα ρούχο της προκοπής να ντύσει το κορμί του και παπούτσια να ποδεθεί, να δέρνει τη γυναίκα επειδή του φταίει η φτώχεια κι η απαιδευσιά; Και στην άλλη μεριά να στέκεται ο πλούσιος με τις λιμουζίνες, τις βίλες, τα κότερα, τα τόσα και τόσα λούσα και να μην έχει τι να τα κάνει; Γιατί κι απ' τον κώλο, με το συμπάθιο, να μπήξει φαγιά, πάλι θα του περισσεύουν. Κι όταν τα νογάζ τούτα και το λέει η καρδιά σου, γιατί να μην επαναστατήσεις;

Έχεις προσέξει ότι όλοι περπατούν χωρίς κανέναν να κοιτάζει τι υπάρχει ψηλότερα στα κτίρια; Πόσοι μπορούν να ξεχωρίσουν στην Αθήνα ένα κτίριο με Αρ Ντεκό αρχιτεκτονική από ένα Μπάουχαους ή ένα νεοκλασικό;

Όποιο δρόμο κι αν πάρεις, κάπου σε βγάζει κι όλο χαμένος είσαι.

* Χωρίς αμφιβολία, το τελευταίο βιβλίο του Γιάννη Καλπούζου Ο,ΤΙ ΑΓΑΠΩ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΟ ΣΟΥ είναι το καλύτερό του.

Μάνος Ελευθερίου

* Ο μικρόκοσμος των ηρώων του αποκτά καταλυτική δύναμη, όση δηλαδή αναλογεί σε ένα ανάγνωσμα πολύπλοκων σχέσεων, μάλιστα σε μια Ελλάδα αναγνωρίσιμη με τις παθογένειες και τις σκιές που την ταλανίζουν.

Γιάννης Ξανθούλης

* Η μεγάλη συγγραφική αρετή του Καλπούζου βρίσκεται, αφενός, στις περίτεχνες στρατηγικές διαχείρισης της ιστορικής ύλης του και, αφετέρου, στην ανεξάντλητη και απρόβλεπτη (ανα)παραστατική φαντασία του.

Παντελής Βουτουρής,

Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου

* Ο Καλπούζος αποδεικνύει, με τις θεματικές του συνιστώσες, πως συγκλίνει σε έναν θαυμαστό κύκλο Ελληνογνωσίας και αυτογνωσίας.

Γιάννης Δημογιάννης,

φιλόλογος, δοκιμιογράφος

Άμα στάξεις μια σταγόνα λάδι σε κρύο νερό,
θα επιπλεύσει ολόσωστη. Όμως, αν στάξεις
άλλη σε νερό που κοχλάζει, θα μοιραστεί σε
δεκάδες μικρότερες. Τούτη ήταν κι η διαφορά
της Θάλειας με τον Άνδη. Μέσα σε γυάλα
περιοριζόταν ο κόσμος της, στους χίλιους
ανέμους χόρευε εκείνου.

Ο έρωτας του Άνδη και της Θάλειας ξεκινά
από την παιδική ηλικία. Στην πολυτάραχη
πορεία του μπλέκονται μια νεκροκεφαλή-
μυστήριο· ο αυταρχικός πατέρας κι η υποταγμένη
μάννα· πόρνες, αντιεξουσιαστές, ιδεολόγοι κι ανθρώπινα
αγρίμια· η μέγγενη της οικογένειας και του κοινωνικού
περιγυρου· η ζωή στον απόμακρο οικισμό, στην
επαρχιακή πόλη και στην Αθήνα· παρακμιακές
καταστάσεις, δραματικές στιγμές, ερωτισμός
κι αισθησιασμός· οι συνέπειες του Εμφυλίου
ως πραγματικότητα και αλληγορία· διλήμματα
που υπερβαίνουν τις αντοχές των ηρώων·
η πάλη συναισθήματος-λογικής, οι διαδρομές
της αλήθειας και η δύναμη της αγάπης.

Η κερηκτική αφήγηση, η ευρηματική πλοκή,
ο έντονος σαρκιασμός, το χιούμορ, οι αναπάντεχες
ανατροπές, ο στοχασμός και η σαγηνευτική γλώσσα
κτίζουν ένα μυθιστόρημα-ωκεανό· του γλυκασμού
και της αρμύρας, της σιωπής και της μελωδίας,
των παθών και των παθημάτων.

*Ένα μυθιστόρημα που γεμίζει φως
και ψυχική ανάταση τον αναγνώστη.*

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**

Εσείς κι εμείς πάντα σ' επαφή!

www.psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 15285

